

UCHWAŁA Nr XXXVIII / 197/ 2006

**Rady Gminy Opinogóra Górna
z dnia 26.06.2006 r.**

**w sprawie uchwalenia gminnego programu działań na rzecz osób
niepełnosprawnych i zaburzonych psychicznie w gminie Opinogóra Górna
w latach 2006 - 2016**

§ 1

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 roku Nr 142, poz. 1591z późn. zm.) w związku z art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U., Nr 64, poz. 593 z 2004 r. z późn. zm.) Rada Gminy Opinogóra Górna uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych i zaburzonych psychicznie w Gminie Opinogóra Górna na lata 2006-2016, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Opinogóra Górna

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Jan Goździewski

Załącznik do uchwały XXXVIII/197/2006
Gminy Opinogóra Górna
z dnia 26 czerwca 2006 roku.

**Program działań na rzecz
osób niepełnosprawnych i
zaburzonych psychicznie
w gminie Opinogóra Górna
w latach 2006 - 2016**

SPIS TREŚCI

I.	Idea opracowania programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i zaburzonych psychicznie	3
II.	Informacja współpracy Gminy Opinogóra Górna z instytucjami organizacjami na rzecz osób niepełnosprawnych i zaburzonych psychicznie.....	4
III.	Charakterystyka osób niepełnosprawnych i zaburzonych psychicznie na terenie gminy.....	6
IV.	Potrzeby osób niepełnosprawnych i zaburzonych psychicznie	7
V.	Realizacja potrzeb osób niepełnosprawnych i zaburzonych psychicznie	7
VI.	Podsumowanie	10

I. Idea opracowania programu działania na rzecz osób niepełnosprawnych i zaburzonych psychicznie

System rehabilitacji zawodowej i społecznej nie jest w naszym kraju kompletny i spójny. Istotne luki i niekonsekwencje powodują, że wiele osób jest spychanych na dalekie peryferie życia społecznego. Brak sprawnego spójnego systemu pomocy osobom niepełnosprawnym sprawia często, że te osoby stają się beneficjentami pomocy społecznej i biorcami rent inwalidzkich, rent socjalnych.

Reforma administracyjna kraju, konieczność reorganizacji dotychczasowej sieci wszystkich podmiotów zajmujących się tą dziedziną życia społecznego nakłada na samorząd potrzebę podjęcia nowych, skoordynowanych i bardziej efektywnych działań lokalnych na rzecz wspierania osób niepełnosprawnych. Działaniom takim wychodzą naprzeciw, z jednej strony Karta Praw Osób Niepełnosprawnych i przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 1997 roku ,Nr 123, poz. 776 z późn. zm.), oraz ustawa o pomocy społecznej (Dz.U. z 2004 roku ,Nr 64, poz. 593 z późn. zmianami)

Celem programu jest stworzenie nowoczesnego systemu wsparcia osób niepełnosprawnych i ich rodzin, który umożliwi prowadzenie szerokich działań edukacyjnych, rehabilitacyjnych. Budowa systemu wsparcia osób niepełnosprawnych odbywać się powinna kompleksowo, przy czynnym udziale wszystkich istniejących na terenie gminy podmiotów zajmujących się tą problematyką. Dzięki temu będzie można w pełni wykorzystać ich potencjał i możliwości, a jednocześnie posiadać kompletną informację. Do skutecznej realizacji zamierzonych celów niezbędna będzie współpraca władz gminnych z władzami powiatowymi, organizacjami pozarządowymi oraz innych instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych, mogących wspierać przedsięwzięcie programu merytorycznie i finansowo.

II. Informacja o współpracy Gminy Opinogóra Górna z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych i zaburzonych psychicznie

1) z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie

Celem współpracy gminy z Centrum Pomocy Rodzinie jest kierowanie osób niepełnosprawnych w celu pozyskiwania:

- świadczeń z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej.
- pomocy finansowej z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
- opieki całodobowej w Domach Pomocy Społecznej dla mieszkańców naszej gminy potrzebujących takiej formy pomocy
- opieki dziennej w Ośrodku Wsparcia dla Osób Zaburzonych Psychicznie

2) z Powiatowym Zespołem Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie

Zespół prowadzi orzecznictwo osób dorosłych i dzieci do lat 16-tu w celu ustalenia niepełnosprawności.

3) z zakładami Opieki Zdrowotnej

Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w swoich działaniach realizują:

- leczenie ogólne ,
- udzielają informacji o placówkach wsparcia i placówkach rehabilitacyjnych,
- kierują na leczenie szpitalne i w ośrodkach specjalistycznych.
- świadczenia pielęgnacyjne przez pielęgniarki środowiskowe
- podstawowe badania diagnostyczne

4) z Powiatowym Urzędem Pracy w Ciechanowie

Urząd Gminy w Opinogórze Górnej współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Ciechanowie, który działa na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 1994 roku o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. 2001 r. Nr 6 poz.56) oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 1997 roku, Nr 123 poz. 776 z późn. zm.)W związku z powyższym podejmowane są działania przez tą instytucję w zakresie rehabilitacji

zawodowej i zatrudniania osób niepełnosprawnych. W ramach tych zadań Urząd Pracy prowadzi:

- rejestrację osób bezrobotnych niepełnosprawnych poszukujących pracy,
- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie,
- kieruje osoby niepełnosprawne, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej, do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej,
- doradztwo organizacyjno – prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne.

5) współpraca z organizacjami pozarządowymi

Istotną rolę w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych i ich rodzin pełnią organizacje pozarządowe. Nikt lepiej nie zna środowiska osób niepełnosprawnych jak oni sami poprzez organizowanie się w związki, fundacje i stowarzyszenia oraz działanie w zakresie wsparcia, samopomocy, rozwijania współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi placówkami. Te organizacje najlepiej znają potrzeby swoich podopiecznych i najskuteczniej je zaspokajają. Taka forma działania jest też najtańsza. Dlatego też należy wspierać je w merytorycznym działaniu. Jako najbardziej prężnie działające należy wymienić:

- Ochotniczą Straż Pożarną w Długołęce gmina Opinogóra Górna
- Fundację Pomocy Dzieciom, Młodzieży i Dorosłym Niepełnosprawnym w Ciechanowie „Być jak inni”,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów koło w Opinogórze Górnej
- Zarząd Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Ciechanowie
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – Oddział w Ciechanowie

Ośrodek Pomocy Społecznej

Na terenie Gminy Opinogóra Górna prowadzi działalność Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Realizuje on zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2004 roku Nr 64, poz 593 z późn. zmianami).

Są to następujące formy pomocy:

- 1) świadczenia finansowe (zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne, zasiłki stałe, okresowe, zasiłki celowe, zasiłki celowe terminowe na przygotowanie posiłku w domu w ramach realizacji „Wieloletniego Programu Pomoc Państwa w Zakresie

Dożywiania”)

- 2) przyznawanie pomocy rzeczowej
- 3) usługi specjalistyczne dla osób zaburzonych psychicznie
- 4) usługi opiekuńcze
- 5) pomoc specjalistyczna (poradnictwo, edukacja, terapia),
- 6) praca socjalna
- 7) tworzenie grup samopomocowych

III. Charakterystyka osób niepełnosprawnych i zaburzonych psychicznie na terenie gminy

Na terenie gminy Opinogóra Górna zamieszkują osoby z różnego rodzaju niepełnosprawnością. Są to głównie ludzie niepełnosprawni intelektualnie, z dysfunkcją narządu ruchu, słuchu, wzroku i chorzy psychicznie.

Według danych z Narodowego Spisu Powszechnego gminę w 2002 roku zamieszkiwały 1004 osoby niepełnosprawne (w tym 495 mężczyzn i 509 kobiet), co stanowiło 16,7% ogółu mieszkańców gminy. Grupa ta jest silnie zróżnicowana nie tylko pod względem stopnia niepełnosprawności, ale także wieku, wykształcenia i źródła utrzymania. W źródłach utrzymania przeważają świadczenia społeczne tj.: renty, emerytury i zasiłki. Osoby niepełnosprawne są często gorzej wykształcone (przeważa wykształcenie podstawowe), co zdecydowanie utrudnia ich funkcjonowanie na rynku pracy.

Szczególnej uwagi wymagają rodziny posiadające niepełnosprawne dzieci, jeżeli chodzi o ich edukację i społeczne włączanie oraz możliwości rehabilitacyjne. Na terenie gminy wypłacanych jest 90 zasiłków pielęgnacyjnych, w tym dla matek dzieci niepełnosprawnych - 29 oraz 15 świadczeń pielęgnacyjnych dla rodziców rezygnujących z zatrudnienia w celu zapewnienia stałej opieki dziecku.

Niepełnosprawność psychiczna

Przemiany ekonomiczne kraju, szybkość życia, stres powodują, że rośnie liczba osób z zaburzeniami psychicznymi. W naszym gminie jest to również duży problem. Chorzy psychicznie kierowani są na leczenie do szpitali psychiatrycznych . W Ciechanowie działa Poradnia Zdrowia Psychicznego, która udziela pomocy i wsparcia w zakresie terapii indywidualnej tylko w minimalnym zakresie. Pacjenci tej Poradni są leczeni głównie farmakologicznie. Istnieje natomiast duże zapotrzebowanie na zorganizowanie

Gminnego Ośrodka Wsparcia dla osób chorych psychicznie i ich rodzin. Szczególnie jest zauważalny brak pomocy psychologicznej, terapeutycznej i pedagogicznej u dzieci z takimi schorzeniami jak: autyzm, ADHD, porażenie mózgowe. Poprzez fakt braku opieki nad chorymi psychicznie dziećmi, ulegają degradacji i izolacji społecznej ich rodziny.

IV. Potrzeby osób niepełnosprawnych i zaburzonych psychicznie

Do najistotniejszych potrzeb osób niepełnosprawnych w naszej gminie należą:

- aktywny i zdrowy styl życia
- łatwy dostęp do leczenia, opieki medycznej, wczesnej diagnozy i rehabilitacji,
- dostęp do nauki w klasach integracyjnych dzieciom niepełnosprawnym w szkołach na terenie gminy,
- zwiększenie możliwości zatrudnienia na otwartym rynku pracy oraz w zakładach pracy chronionej,
- zlikwidowanie barier architektonicznych, urbanistycznych w komunikowaniu się w obiektach użyteczności publicznej i mieszkaniach prywatnych,
- zlikwidowanie barier w komunikacji i środkach transportu publicznego,
- umożliwienie dostępu osobom niepełnosprawnym do uczestnictwa w imprezach rekreacyjnych, kulturalnych i sportowych.
- dostęp do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin osób zaburzonych psychicznie i niepełnosprawnych
- Integracja osób niepełnosprawnych i chorych psychicznie ze środowiskiem

V. Realizacja potrzeb osób niepełnosprawnych i zaburzonych psychicznie

1) inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji osób niepełnosprawnych i zaburzonych psychicznie ze społeczeństwem poprzez następujące działania:

- motywowanie do udziału w imprezach rekreacyjno- kulturalnych
- prowadzenie edukacji w środowisku lokalnym o rozumieniu potrzeb osób niepełnosprawnych
- upowszechnianie w mediach problematyki niepełnosprawności w celu kształtowania pozytywnych postaw
- kontynuacja cyklicznego Mazowieckiego Przeglądu Twórczości osób niepełnosprawnych przy Gminnym Ośrodku Kultury w Opinogórze pod

patronatem Wójta Gminy Opinogóra Górna i Marszałka Województwa Mazowieckiego.

Odpowiedzialni za realizację zadania : Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Gminny Ośrodek Kultury

Czas realizacji zadania: praca ciągła przez czas trwania programu

2) Powstanie „Punktu Informacyjnego dla Osób Niepełnosprawnych”

Zadania:

- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych,
- udzielanie informacji o zadaniach finansowanych z funduszu PFRON realizowanych przez jednostki samorządu powiatowego,
- udzielanie informacji o instytucjach, placówkach działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- Zatrudnienie specjalistów do prowadzenia pomocy edukacyjno – psychologicznej na rzecz osób niepełnosprawnych i zaburzonych psychicznie oraz ich rodzin
- Prowadzenie działalności edukacyjnej z zakresu profilaktyki zdrowotnej

Siedziba „PUNKTU” – biuro GOPS w Opinogórze.

Odpowiedzialni za realizację zadania : Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Planowany termin utworzenia „Punktu Informacyjnego dla Osób Niepełnosprawnych” – IV kwartał 2006 roku

3) Zaangażowanie środowiska osób niepełnosprawnych i ich rodzin w działalność samopomocową

- inicjowanie i pomoc w organizowaniu i prowadzeniu grup wsparcia
- pomoc merytoryczna i prawna w organizowaniu stowarzyszeń wyłonionych na bazie prowadzonych grup wsparcia
- organizowanie wypoczynku i turnusów rehabilitacyjnych grupowych

Odpowiedzialni za realizację zadania : Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Planowany termin utworzenia pierwszej grupy, IV kwartał 2006 roku

- 4) **Sporządzenie diagnozy gminy w celu pełnego rozeznania środowiska osób niepełnosprawnych: tj. liczby osób niepełnosprawnych, ich charakterystyki z uwzględnieniem stopnia niepełnosprawności, poziomu życia i wykształcenia**

Odpowiedzialni za realizację zadania: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminne Centrum Informacji

Czas realizacji zadania: II kwartał 2007 r

- 5) **koordynacja zadań w zakresie realizacji programów na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych i zaburzonych psychicznie.**

Odpowiedzialni za realizację zadania: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Planowany termin realizacji zadania: praca ciągła

- 6) **Likwidowanie barier architektonicznych i komunikacyjnych dla osób niepełnosprawnych**

- podjęcie działań w zakresie pozyskania środków na zlikwidowanie barier architektonicznych budynkach użyteczności publicznej
- pomoc osobom indywidualnym w uzyskaniu dotacji z PFRON –u na likwidację barier architektonicznych we własnych mieszkaniach

Odpowiedzialni: Gmina Opinogóra i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Termin realizacji: praca ciągła

- 7) **Podjęcie działań w celu utworzenia klas integracyjnych w Szkole Podstawowej w Opinogórze i Gimnazjum w Opinogórze**

Odpowiedzialni: Gmina Opinogóra Górna, Gminny Zespół Ekonomiczno – Administracyjny Szkół, Dyrektorzy wymienionych szkół

Termin realizacji działań: od 2008 roku

- 8) **Zatrudnianie osób niepełnosprawnych**

W zakresie wsparcia zawodowego osób niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy proponuje się:

- organizowanie szkoleń i poradnictwa dla osób niepełnosprawnych w celu zwiększenia ich skuteczności w poszukiwaniu pracy

-organizowanie szkoleń dla pracodawców na terenie gminy Opinogóra Górna w zakresie możliwości zatrudniania osób niepełnosprawnych

Odpowiedzialny – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminne Centrum Informacji.

Czas realizacji zadania : praca ciągła

Podsumowanie

W niniejszym programie przedstawione zostały w krótkiej charakterystyce instytucje i organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych, potrzeby osób niepełnosprawnych oraz zakres działania na najbliższe lata celem likwidacji utrudnień i ograniczeń uniemożliwiających życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych.

Wydaje się, że proponowane rozwiązania są na dzisiaj realne zarówno pod względem technicznym jak i finansowym i trafiają w zapotrzebowanie konkretnych osób doświadczających trudności, a zajmujących ważne miejsce w środowisku lokalnym.

Wykwalifikowana kadra działająca na tym polu daje gwarancję stałego, wnikliwego diagnozowania zmieniających się potrzeb i elastycznego reagowania zmianą proponowanych form wsparcia.

Program ukierunkowany jest na realizację zadań przy współpracy wymienionych instytucji w zakresie dostępu do leczenia i opieki medycznej, wczesnej diagnostyki, rehabilitacji i edukacji leczniczej, nauki w szkołach wspólnie ze swymi pełnosprawnymi rówieśnikami, jak również do korzystania ze szkolnictwa specjalnego, pomocy psychologicznej i pedagogicznej, pracy na otwartym rynku pracy, życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, posiadania samorządnej reprezentacji swego środowiska, pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym i sportowym.

Zadania będą realizowane przy udziale środków własnych Gminy, pozyskiwanych z Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych oraz ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.. Trudno określić możliwość realizacji zadań ze względu na wysokość pozyskiwanych corocznie środków finansowych. Istnieje zatem możliwość przesunięcia realizacji zadań na lata następne.

Program ma charakter otwarty i będzie systematycznie aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb.

Przewodniczący Rady Gminy

Jan Goździński